

J E L E N K Ö R.

44. szám

Pest, szerda junius 3kán

1835.

Foglalát: Magyar- és Erdélyország (orsz. ülések; kinevezések; gr. Rhédey Claudia; az idei első verseny Pesten; fumei föld-rengés.) Anglia (felső- 's alsóházi viták a' rabszolgá-kereskedés és Stanley lord nevezetes kérelme fölött.) Franciaország (Soult, Trelat és Michel uu. levelei; a' párii törvényszék ülései majus 19—20kán; egyveleg.) Spanyolország (a' spanyol ministerium nem változott; Martinez megtámadatik; hírek a' hadbul.) Portugália (Passos követ nyilatkozása.) Németország (Rüttek követ indítványa; tanulási szám-irány.) Amerika. Görögország. Elegyhírek.

MAGYAR ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony. A' KK. és RR. az urbéri legelő tárgyában megváltoztatott végzésök következtetésében, a' szerkesztés módosítását kerületileg befejezván, majus 25. 26 és 27ik napjain folytatott országos üléseikben az urbéri 2ik kir. válasz fölötti tanácskozásukat egészen bérekeszték, a' kerületi szerkesztést kevés stylusi módosítással csak nem mindenben jóváhagyván azon egyen kívül, hogy a' VIIIk t. cz. 5 §szának 2ik részében a' földesuri büntető hatalmat egy napi börtönzésről 3 napira változtatták. Ezen urbéri végzéseket, mihelyt egy egy törvényczikkely elkészült, a' RR. nyomban átküldék a' fő RRhez, kik azokat nem csak azonnal tanácskozásba vették, hanem 27ikén már be is rekeszték. A' nevezetesb pontok, mellyek iránt a' fő RR. meg nem egyeztek, e' következők: Slavonia nevezetének átváltoztatása; a' boltjus tárgya; 's a' helység előljáróinak szabad választatása. A' többiekre nézve kevés kivétellel, nevezetesen a' legelő kérdésében is, megegyeztek. Ugyanekkor a' fő RR. a' mult levelünkben érintett 3 rendbeli fölírásra költ válaszüzeneiteket is átküldék a' RRhöz, kik azokat közíratra és kerületi tanácskozásra utasíták.

Főhg Ferdinand ő magassága N. Szebenben maj. 15, 16 és 17ikén a' városbeli intézeteket meglátogatta, 's mindegyiket megajándékozta; 18kán tovább folytatá utját, Brassón, Kézdi-Vásárhelyen és Csikszeredán keresztül az 1ső és 2ik székely határezredékbe. Az All. Zeit. szerint Bécsben majus 2ikán ment véghez Sándor württembergi kir. hg. ő magasságának, több kir. vitézi rend nkeresztésének, a' József huszárok ezredésének, a' württembergi uralkodó királyné testvéreinek, erdélyi születésű gróf Rhédey Claudiával, mint nemcsak külső szépségű hanem kivivelt lelki tulajdonú kisasszonnyal, házassági egybekelése. Bold. I. Ferencz ő cs. kir. fölsége, kevéssel halála előtt a' menyasszonynak Hohenstein grófné nevet adott, mellyet ez, mint a' kir. hg. hitvese fog viselni 's a' házasságbul. születendő magzatok is ezen nevet öröklendik. E.H.

Ő cs. kir. fölsége april 13ki legfensőbb határozata szerint Selmecezen az erdőszeti tudomány megürült oktatószékére és bányászati tanácsnokságra Feistmantel Rudolfot az alsó-ausztriai erdőszhivatal ideigleni ingenieurjét méltóztatott kinevezni. —

A' nm. magy. kir. udv. Kamara rosenbergi sóárnokká ugyan az ottani ellenőrt Szolusz Ká-

rolyt; — pesti sómázsamesterré szinte a' helybeli sóhivatal tisztirnökát, Beivinkler Józsefet, 's debreczeni sómázsamesterré Bodor János szolnoki szálellenőrt nevezte ki. Ő cs. kir. fölsége pedig Zimonyba 30ad- és sóárszedővé Pythely Antal helybeli ellenőrt méltóztatott kinevezni. (k. kam. tud.)

ISŐ PESTILŐVERSENÝ. KEDDEN JUN. 2d. d. u. 4 ÓRAKOR.

1. Nákó díj 25 arany, 1600 öl ismételve. Minden száraz földi mén- és kanczára. Festetics Mikl. gr. 3 esztendő félév pej kanczája Mary, maga nevelese. Terhe 85 font. 1ső és így nyertes. 4' 21." Azaz négy óraperez és huszonegy másodóraperez alatt végezte a' pályát. — Esterházy Mih. gr. 4e félév. barna k. Lady of the Lake, maga nevel. 100 ft. 2. — Nádasdy Tam. gr. 4e. pej ménje Surveyor, maga nevel. 102. ft. 3. — Almásy Aloiz gr. 4e. félév. sárga m. Bolivar maga nevel. 102 ft. kitért, azaz a' kijegyzett pályakörből balra tért-ki, 's messzebb uton járt mint kellett volna. — Első ízben Mary és Lady of the Lake együtt érkezvén a' nyerőponthoz (ezt az angolok dead heat — holt futásnak nevezik), második 's harmadik ízben is pályáztak, Bolivar pedig, és Surveyor visszahuzatott.

2. Somogy vármegyei díj. 110 ar. 3 angol mérföld, (egy angol mf. 848 pozsonyi öl). Magyarhonban nemzett és született minden mén-és kanczára. Tétel 10 ar. a' tételösszeség a' nyertése. Széchenyi Ist. gr. 4e. p. m. Ronda, Batthyáni Guszt. gr. nevel. 100 ft. 1. — 6' 36". — Hunyady Józ. gr. 6e. 5g. m. Gildroy, maga nevel. 112 ft. 2. — Nádasdy Tam. gr. 4e. p. k. Caroline maga nevel. 98 ft. 3.

3. Ivadék-verseny (melly megnevezett mén és kanczától születendő csikók iránt köttetik). Aláírva 1831ben. Tétel 30 ar. fele bánat. 1½ ang. mf. — 100 ft. kancza 2 fonttal kevesbet. Minden nem-telivér kanczától akármelly mén után 1831ben született ivadéokra. Nádasdy Tam. gr. p. k. Evelina, maga nevel. apja Diamond, anyja Lady Thigh. 1. — 3' 22". — Péchy Ferencz ur p. m. Nevetlen maga nevel. ap. Lionel Lincoln, an. Godness 2. — Almásy Aloiz gr. Esterházy Mih. gr. és Károlyi Gy. gr. bánatot fízettek.

4. Erdélyi díj. 100 ar. 1600 öl. Minden magyarhoni mén és kanczára. Tétel egyegy lótul 50 ar. fele bánat; a' tételösszeség is a' nyertesé. Aláírhatni a' futás-óraig. Egy személy több lovat állíthat vagy nevezhet. Ha 6 aláíró nem találkozik, azon évben nem jár-ki e' díj, hanem az aláírók feloldoztatván, a' 100 ar. díj mindaddig a' következő évihez csatoltatik, míg legalább 6 aláíró nem lesz. — Jelentve volt e' díjra 6 ló, egymint: Caroline, Gildroy, Lady of the

Lake, Mary, Osman (Hunyady József gróf) és Ronda. Az öt első visszahuzatott 's Ronda maga járván körül a pályakört, ez lett nyertes.

5. Parasztlovak próbafutása. Indult 9 ló, — kettő kimaradt, sőt végképen elmaradt. Első ért a nyerőponthoz Dékány Imre Kunhegyesi lakos 7. e. k. Barsony. Második: Reichl Ferencz Pesti lakos 7e. m. Turcsi. Harmadik: Revez Pál Vásárhelyi lakos 5e. parip. Szellő. — E'lovak az idej versenyeken minden díjért pályára kelhetnek, lovasaik pedig megjutalmaztattak.

E' napi verseny-díj volt kitéve az Esterházy kard is, mely évenként kihívás tárgya. Most Széchenyi Ist. gr. birtokában. Minden magyarhoni ménés kanczára 1. ang. mf. Tétel 20 ar. fele bánat. — Az e' kardot elnyerő legsebes honi lónak ismertetik azon évben. Ha a' kard birtokosát ki nem hívják, nála marad a' kard. — Ez törként most tavalyi nyerőjével. —

Vas vármegyéből. A' Kemenes név alatt ismértes halomláncz fölött elnyuló nagy legelő, régi köz-ohajtás szerint, végre a' legközelebbi áprilisben mindenképen szabályoztatott. Terjedelme 16,044 hold (1300 □ öllel számítván); 's tiz faluval levén közös, sok rendtelenségre 's kicsapongásra szolgáltatott alkalmat. Ezen századokra nyult munkálat vala utolsó mive a' nagyérdemű alispánnak, Niczky János urnak, ki most már (mint hirüladtuk) kir. táblai közbíró. —

Fiume, majus' 21én: Nálunk a' gyenge s' nem teljesen esőtlen télre, nem a' legkellemben tavasz következett. A' hosszasan tartó folszél (bora), tartós hideget 's hűséget is okozott; 's az Adrián általában, de különösen ezen (s az őszi) évszakon uralkodni szokott kelet-déli szelek (scirocchi) nem annyira esős, mint inkább komor, borús napokat hoztanak, elannyira, hogy a' tavasz' kezdete óta maig tán három derült, szép napot sem láthatánk. A' folyó május közelebb mult hete esőtlen, szeletlen volt ugyan: de ha naponta nem is, alkonyat felé föllegek vonultak városunk fölé; 17én, mintegy délutáni 6 óra tájban egyszerre erős folszél támadott, mely 18ikán egész nap télileg sivitott hozzánk körülfekvő, 's nyílásaik miatt bennünket rosszul ovó kopár, szikla-hegyeinkről. Estve ismét felhőket hajtott, 's esőre készült az idő, mert a' folszélhez kelet-déli is csatlakozott; éji 10 órától fogva olly hatalmasan fútt 's vijonga egymással a' kettő, mint az itt nagyobb télben is ritkán szokott. Előpostája volt ez a' földrengésnek, mely épen 18ikáról 19kre viradóra 1 óra tájban rázá meg városunk' sziklás és fővénytöltésű alapját; 's utóbb, mintegy félóra múlva második ízben lehetett érezni a' rengést, mely mind a' kétszer erős volt ugyan, de csak kevés ideig (mintegy 3-5 másodpercig) tartott. Éjszak-kelettől vonult déli nyugatnak; kárt nem szült, de kiket édes szu-

nyadásukból fölébreszte, többé lefekünni 's alunni nem merének, 's rettegéseket csupán a' tisztában kelő, derültséget ígérő nap oszlatá el; mely után csak ma hűsíté meg már is nyomasztó melegünket egy két óraig tartott jóltevő, 's köves szőlőkertink' tulajdonosinak aranyat érő csendes eső. —

ANGLIA.

A' felsőházban maj. 15én, miután a' benyújtott kérelmekről a' szokott tudósítások megtétek, Wicklow lord megszólalt 's fölvilágítást kívánt Melbourne lordtól Mulgrave irlandi alkirály fogadtatása körülményeiről. Ohajtá tudnillik megtudni: való e, hogy az alkirály fogadtatása O'Connell pártja által pártos jelenségek 's nyilatkozások közt történt, 's hogy e' törvénytelen nyilatkozásokat Mulgrave maga is helyben hagyta, vagy legalább nem rosztalta. Igy emlité például, hogy a' főügyész nyilvános lakomán elfogadott áldomást, mely az uniofelbontás ohajtását fejezé ki. Azután, hogy Mulgrave bemenetén Dublinba ezernyi zászlók voltak törvénytelen, tilos fölírásokkal, mint: „Az uniofelbontása!“ — „Semmi tized többé!“ — „O'Connell mindig!“ — 's a' t. Ezekhez képest kérdé: való e, hogy azon körülmények, mellyek Irland lordhelytartója bemenetét kísérek, olyanok, millyeknek azokat a' nyilvános hírek jelelik? 's ha igen, mi rendszabályokat tett a' kormány annak kimutatására, hogy rosztalja az illy nyilatkozásokat? Melbourne viszonzá, hogy még semmi hivatalos tudósítást sem vett azon körülményekről; de bizvást ígérheti, hogy ha törvénszegés történt, a' törvénszegők bizonyosan meg fognak lakolni. Ezzel azonban Londonderry nem elégült meg, hanem egyenesen tudni akará: mi szándéku a' kormány e' körülmények iránt; mert ha, ugymond, O'Connell pártjának megengednek illy törvénytelenéseket, majd jul. 1jén a' beynei csata évnapján nem tagadhatják meg az orangistáktól, hogy ők is hasonló erőfejtést mutassanak, mi könnyen a' pártok összeütkezésére nyujthat alkalmat. Egyszersmind kérdé: Igaz e, hogy Wellesley marq. azért mondott le udvari hivataláról, mert O'Connell igazgatja 's vezérli a' kormányt? Melbourne lord az irlandi körülményekre nézve előbbi válaszát ismétlé, a' másik kérdésre nézve pedig a' hirt valótlannak nyilvánította. —

Az alsóházban maj. 12én Buxton kifejtette indítványát a' rabszolga-kereskedés iránt. Nem képzelhetni, ugymond, azon szörnyű inséget, mellynek az embertelen haszonvágy szerencsétlen áldozati ki vannak téve. Látni kell azt, hogy fogalma legyen arról az embernek. A' halálozást a' rabszolgahajókon ugyan nem mondhatni megszoros bizonyossággal, de azon hajókon, mel-

lyek elfogattak, irtózatot vala. A' mult évi júniusban egyspanyol hajót fogtak-el az afrikai partoknál a' britt czikázók 's 562 rabszolgából, mennyit indultakor felrakott, 162 már meghalt, 40 azon pillanatban ugrott a' hajófödélről a' tengerbe, midőn a' hajó megszabadították; 79 meghalt, mielőtt e' hajó Havannaht elérte, 's mig azt a' martalékbíróság elítélte, az összes számból csak 253 maradt életben! 1827—1833ig, Sierra-Leonebe 106 rabszolga-hajó hozatott, 's azon 18,237 rabszolga közül, kiket földelükön hurczoltak, a' vitel alatt, vagy mindjárt utána 3000 halt el. „De hogy is ne, fölkiált az indítványtevő, ha meggondolja az ember azon kegyetlenséget, mellyel ez ártatlan teremtmények a' hajókon, legszűkebb térekbe tömetnek össze.“ Itt a' tisztes tag némely irományokból a' rabszolgák szivrepesztő állapotját fejtegeté, millyennek azt két elfogott spanyolhajón találták. Maria hajón, mellyet 1831ben Havannahba hoztak, egy tonna tehernyi térbe négy rabszolga vala beszorítva. Carolinán, melly csak 75 spanyol tonnaterhű vala, 350 ember volt 's közülök 180, betű-értelemben annyira össze volt zsugorítva, hogy egyenest nem ülhettek. E' boldogtalan emberek lihegő szájjal, szomjuságtól tikkadt nyelvvel tolakodának megszabadítóikhoz, mint kísértő képe a' legmélyebb emberi inségnek. — „Már most, folytatá Buxton beszédét, az a' kérdés: mi rendszabályok tétessenek, hogy e' szörnyűségnek vége szakadjon egyszer? Javaslották, hogy valamennyi rabszolgahajó, elfogatása után, azonnal rontassék össze; a' javaslat jó, mert bizonyos, hogy rabszolga-hajók, mellyek martalék gyanánt adattak el, azonnal ismét e' gyalázatos kereskedés üzésére használtattak. Javaslották továbbá, hogy a' rabszolgakereskedés üldözésével foglalkozó czikázók, ne az elfoglalt hajó tonnaterhétől, hanem a' megszabadított rabszolgák számától mérve, kapják martaléki jutalmokat. E' tanács is elfogadható. De mind e' rendszabály csekély azokhoz képest, mellyeket egyezések 's alkuk utján tenni lehetne. Az eddigi egyezéseket a' kül hatalmakkal gyalázatosan megsértették. Tökéletes egyezésnek a' rabszolgaság-elynyomásra négy ponttal kell birnia. 1.) Nyilváníttassék e' kereskedés kalózlásnak; 2.) létesíttessék a' kölcsönös átmotozási jog; 3.) terjesztessék ki e' jog az egész afrikai tengerpart hosszában; 4.) ítéltesse el a' hajók, mellyek rabszolga-kereskedésre vannak fölkeszítve, elvételre akkor is, ha egyetlen rabszolga sem volna is rajtuk. Fájdalom! eddig mindenik egyezésben hiányzott e' négy pontból mindig majd egyik majd másik. Igen fontos továbbá, hogy valamennyi hatalommal ugyanazon 's egyenhangu egye-

zés köttessék. Franciaország bizonyosan nem fog vonakodni, 's remélhetni, hogy Portugáliában és Spanyolországban is jobb érzés gerjedt már, mint az előbbi kormányoknál volt. Azonban akár-mikép érez Spanyolország, Angliának joga van ez országtól kívánni a' rabszolgaság elnyomatását. Alkunk Spanyolországgal legkeményebb kifejezésekkel van szerkesztve, 's Anglia e' kereskedés-elynyomásért 400,000 ft sterlinget fizetett Spanyolországnak.“ A' szónok végül fölírást javasolt a' királyhoz, mellyben kéressék az meg:tenne lépéseket, hogy a' külső hatalmak is hathatósan járuljanak a' rabszolgaság-eltörléshez. Hume az indítvány mellett nyilatkozott, de úgy vélte, jobbat tett volna az indító, ha rövidebb fölírást javasolt volna, 's a' külső hatalmak iránt kevesbé sértő kifejezésekben. Egyszersmind megjegyzé, hogy a' rabszolgaság-fölszabadítás néhány nyugotindiai szigeten minden várakozást felmúl. — Spring-Rice kincstári kancellár azt válaszolá, hogy a' házban fenforgó fölírás tárgyáról közlemény érkezett a' külministerséghez, 's ez egyértelmű az indítvánnyal. A' fölírásban előszámlált adat mind igaz, 's ohajtja, hogy az angol parlament az emberiség ezen érzékeny ügyében harsányan emelje föl szavát. A' nyugotindiai angol gyarmatok érdeke is megkívánja ezt, mert ezek nem haladhatnak versenyt a' rabszolgák által műveltető külfölddel. Hosszabb vitázat után Buxton végre megengede, hogy a' fölírás kelle-ténél hosszabb, azért azt vissza is veszi, 's rövidebbet fog javasolni; de nagy örömet jelenté azon, hogy tisztes barátja a' middlesex-i tag (Hume) a' rabszolgaság-fölszabadítást jó sikerűnek nyilvánítá, mert megczáfol egy ellenkező állítást, mellyet a' francia kamarában egy követ (Mauguin) róla felhozott, Hume-ra hivatkozott annak megmutatásaul, hogy Anglia nagy próbatéte nem sikerült. Végre meg kell jegyeznie, hogy a' rabszolga-kereskedés iránt sem a' mostani sem a' volt kormány nem mulasztá el kötelességét. — Brougham lord a' felsőháznak majus 15én tartott ülésében a' londoni belváros lordmayorjától 's a' községi tanácstól aláírt kérelmet nyujta be a' hirlapi bélyegár eltörlésztése iránt. — A' nagyobb lapok, mint a' Times a' Courier 's a' t. kigyót békát, rikogatnak e' gondolatra, mert féltik keresetjüket olcsóbb hirlapok keletkezésé miatt. — Uj-Yorkból érkezett tudósítás szerint Lawrence Richardra, ki mult januárban Jackson elnök élete ellen merészkedett, ítéletet hozott a' törvényszék 's a' vádlottat nem vétkesnek találta, minthogy a' tettes, gyilkolás-próbájaker elmeháborodásban szenvedett.

Az alsóház ülésében majus 18án Morpeth lord, Irland titoknoka letévé esküjét. Belépte-

kor harsogó tetszés fogadá őt a' többség részéről. Stanley lord igen nevezetes kérelmet nyújtott be, melly annál fontosabb, minthogy tőle, mint egyház pártolójától olyasmit nem is leheté várni. — „Kinós kötelességet teljesítek, úgymond, midőn megbízóim nevesb részétől öly kérelmet nyujtok át, melly komoly vádakat foglal magában az angol egyházi méltóságok ellen, 's különösen Webber dr. Westmünster jövedelmes papja, riponi kánonok 's az alsóház egykori káplánja ellen. Eléggé ismertek vállasos nézeteim 's érzelmeim, 's ha a' vádak valóságáról meg nem győzettem volna, a' kérelem átnyújtására magamat soha el nem valék határozandó. De e' fölött az is meggondolám: hogy a' tárgy nem egyes különvált ügy, 's így kötelességemnek érzem figyelmessé tenni a' házat azon visszaélésekre, mellyek a' kérelemben előadvák, 's mellyek új okok arra, mi igen szükséges az egyházat valódilig és teljesen javítani. — „E' bevezetés után a' folyamodók sérelmét 's panaszát adá elő, melly abban áll, hogy azok lelkészök fizetését, melly eleinte 250 font sterling vala évenként, midőn Webber drt választák lelkésznek, 1000 font sterlingre emelték önkénytes adakozás utján (12,000 pengó f.), de azon föltétel alatt, hogy a' lelkész tartozzék folyvást közöttök lakni. Webber dr e' föltételt írásban 's törvényes formában elfogadta, 's még is mióta a' riponi kánonokságot elkapta, azóta parochiájában meg sem jelent. Mind e' mellett azonban megkívánja az 1000 font sterling fizetését. — A' folyamodók továbbá azon kiáltó visszaélés ellen is panaszkodnak, hogy a' tizedek felosztása fölötté hiányos, 's e' hiány Angliaszerte közös. Több helységben ugyan is a' lelkész csak kevés részt kap a' tizedekből, a' többit vagy a' tizedbirtokosak, vagy az egyházi megyék főméltóságai teszik el. Stanley előadását harsogó tetszéssel fogadják. — Sir Robert Inglis az oxfordi egyetem képviselője védelmezé Webber dr viseletét, azt állítván, hogy a' panaszok alaptalanok. Attól óva azután, hogy őrizkedjenek az egyház tulajdonát bántani, mert akkor semmi tulajdon sem lesz bátorságban. Fölkelt utána Cobbet ur, 's így szólott: En ezer hasonló példát tudnék felhozni. Hallgassanak csak egyet. Ismerék öly egyházkört, mellynek tagjai évenként 1750 ft sterlingnyi tizedet fizetnek. 'S tudják Önök, mennyit kap abból a' lelkész? Nem többet 15 fontnál. (Halljuk!) A' többit mind Guilford lord a' jövedelem birtokosa dugá zsebébe. E' gyalázatos visszaélések beszenyezik az egyház méltóságát, létét veszélybe hozzák, 's azok csak igaz barátjai, kik erre nézve javítást ohajtanak. Ha az egyház minden tulajdonával együtt elveszne, csak önmagának 's főméltóságainak tulajdoníthatná.“ (Hans-

gos tetszés) Miután O'Connell is toldott hozzá néhány jegyzést, a' kérelem a' ház asztalára tétetett. Öst. Beob.

Maj. Sán az alsóházi szabadelmű 's a' hasznos ismereteket terjesztő társasági tagokból számos küldöttség ment a' kincstár-kancellárhoz Spring-Ricehoz, Birkbeck doctor vezérlete alatt Brougham lorddal, a' hasznos ismereteket terjesztő társaság és számos iskola alapítójával 's Hume, Wood, Bowring dr, Roebuck, Fellowes dral 's többekkel. Birkbeck különösen kiereszkedett azon szükségre, hogy több oktatást kell adai a' népnek; 's több ismeretet közleni vele. „A' nyilvános lapok, úgymonda, hatalmas eszközei a' csinosbodásnak 1796ban a' lapokra tétetett a' négy penny-bélyeg. 'S mieltt következése? Mig néha gyűlés alatt 300 törvény ment által a' parlamenten, a' nép nagy tömege mind erről legkevesebbet sem tudott.“ Bowring dr is bőven kiemelte a' nép mostani babonás tudatlanságát. „A' parasztok, úgymond, azt hiszik, hogy a' pápa, O' Connell és John Russel lord összeesküttek, hogy a' vérengző Mária napjait idézzék vissza. Széltében hisz a' parasztság még a' boszorkányságban is, pedig ezeknek kellené választóknak lenniök! A' kincstári kancellár is egy értelmén volta a' küldöttséggel, csak azt kérdé: a' bélyegárból bejövő adó mikép 's mivel pótoltasék? Rowland Hill küldöttségi tag erre megmutatta, hogy a' statusjövedelem csak nyerhet a' hirlapi bélyegár-eltörlesztéssel, mert a' papirosadó 's a' postabér képes leend azt nem csak kipótolni, de fel is múlni. — Cantonból jött levelek szerint ő mennyországi fölsége (a' chinai császár) a' mákony (opium) bevitelét egész Chinában megtiltotta. A' chinai kormány elégtételt kért Whampea lödöztetéseért az angol hajók által. Az ügy békebirák által fog elintéztetni. —

FRANCZIA ORSZÁG.

A' hirlapok Soult marsaltól következő levelet közlenek a' pairkamara elnökéhez: „St. Amand, maj. Sán, Elnök ur! Megtudtam, hogy a' pairszék melegségemet, mellyet Önhöz april 14én irányzott írásomban előadtam, nem fogadta el. Azt gondoltam, okaimat, mellyek azon bíraskodásbani részvétől eltiltának, mellyet a' pairszék magára vállalt, 's azon tartózkodást, mellyel azokat előadam, méltánylani fogja. De a' kimondott félrevetés óta kötelességem, mind okaimat, mind tartózkodásomat fölvilágítani. Okaim ezek voltak: azon rendszabályoknál fogva, mellyeket mint 1834ki hadminister tennem kelle, nem hittem, hogy e' pörben mint bíró vehessek részt. Mi tartózkodásomat illeti, az onnan eredt, mert úgy tartottam: nem illik hozzám, hogy társim valamelyikének elébe szabjam viseletét. Tisztelve

kérem Önt Elnök ur, terjessze elő irásomat a' pairszéknek. Soult."

Trelat és Michel urak a' pair kamara elnökéhez Pasquier báróhoz küldött levélben elismerik, hogy amaz (általunk is közlött) levelet az aprilisi vádlottakhoz egyedül ők szerzették 's hirdették ki. A' többi védelmezők pedig maj. 16án tartott gyülekezethen egyhanguan elhatározták, hogy amaz ellenmondás iránt az erkölcsi felelősséget magukra veszik, de kihíresztése felelősségét magoktól elhárítják. — Az eltávozással fenyegető pairek száma, ha a' törvényszék megátalkodik azon végzetében, mellynél fogva csak az irományokból szándéka itéletet hozni, már mint hallik, 41re megyen; úgy annyira, hogy ha ezek valóban visszalépnék, a' pairszékben egyéb nem maradna, mint tisztviselő és katona; mitermészetesen elég hiányos törvényszék lenne. A' pairszék ülésében maj. 16án, mellyen folyvást megjelent a' 23 vádlott, egészen bevégezték a' vádfelolvasást. Majus 19re halasztaték a' tanuk kihallgatása. Ezen ülés alatt a' pairek névfelszólításakor Lemercier gróf maradt el, ki ennek indítóokait irásban közlötö a' pairszék elnökével, de úgy, hogy ennek semmi kedve sem volt azt a' pairszék előtt felolvasni. A' vádlottak igen csendesen viselék magokat, mert hirlapokat olvastak. A' védelmezők padján egyedül Crivelli (v. Crideville) ügyvéd ült, ki jegyezgetett. A' Messenger következő esetet beszél: „IV. Henrik alapítványa növendékei ez utóbbi napokban aláírást nyitottak maguk közt az aprilisi vádlottak gyámolítására, hasonlót azokhoz, mellyeket Lammenais ur ajánlatára a' törvény és orvosiskola-osztályok számos aláírással láttak el. Már számos tanuló irt alá részint jótékonyságból, midőn az aláírásokat valamennyi osztályban lefoglalák, 's az aláírást megindított növendéket az intézetből kiküszöbölék, ambar igen szorgalmas és tehetős eszű. Az aláírás, a' növendékek megegyezése nélkül Dutreil ur, a' fő ügyelő által a' jótékonyság pénztárába fordította. —

A' pairszék kilenczedik ülése maj. 19én volt. 12 órakor beviteték a' 23 ismert vádlott. A' karzaton csalatkozás, mert azt hitte mindenki, hogy valamennyi vádlott megfog jelenni. Az ügyvédi padon heten valának. 12 és $\frac{1}{2}$ után bejelentetik a' pairszék, de meg nem jelen, 's a' vádlottak is megint kivetetnek. A' vádlottak egy része saját kivánságukra vitetett ki. A' közönség feszengő várakozásban van, 's azt hívék átaljában, hogy fegyveres erő ment a' külön börtönökbe, hogy onnan a' 99 vádlottat a' pairszék elé hurezolják. Két óra felé rendbiztos mutatkozáék az ügyvédek padja előtt, 's megjelenése még inkább fölgerjeszté a' hallgatóság bámulását és sejtéseit. Há-

rom órakor végre belép a' pairszék 's behozatik a' 23 vádlott is. A' pairek mind megjelentek, — kivéven azokat, kik már kimaradtak. — Felolvastatik azután a' vádlottaknak, hogy a' status bátorsága megtámadásának vétkesivé tevék magukat. Egyszersmind felszólítottak, hogy, ha mi előleges ellenvetésök volna, azt most adnák elő. — Erre Desobiées ügyvéd négy vádlott nevében a' törvényszék nem-illetőségéről kezdé szólani. A' fő ügyész védelmezé az illetőséget, de azt véle, hogy ha az egyizben majd elítéltetnék, azon-túl a' többi vádlott kedviért ismét elő nem vétethetnek. Azt javaslá tehát: tudósítatnék valamennyi vádlott 's idéztetnék a' törvényszék elé. Desobiées, minthogy csak négynek nevében szól, lemondott kihallgatása jogáról. Az elnök pedig nyilvánítá, hogy a' többi vádlott azonnal tudósítatni fog; e' végre fölfüggeszti az ülést más napig. Az ülésnek három és fél órakor vége.

Más napon, úgymint majus 20án a' közönség nyugtalanul várja a' pairszék végzését. A' karzatokon egy asszonyt láthatni férfi ruhában, 12 óra után egy negyeddél behozatnak a' vádlottak, számuk csak 23. Az ügyvédek padján négy ügyvéd ül. A' pairek egyre félkor megjelennek. A' főügyész fölkel 's ünnepélyesen szól: „A' pairszék azt határozta, hogy a' tegnap meg nem jelent vádlottakat is tudósítani fogja eznap végzéséről. A' vádlottak ugyan azt nyilvánították, hogy csak a' szuronyok hatalmának fognak engedni; azonban remélljük, jó szerével is engedni fognak. Azért nem akarták őket erőhatalommal behozatni.“ — (Hogy a' vádlottak jó szerével engedni fognának, nem igen valószínű; mert 20án reggel nyilvánították azok, kik a' lunevillei apátságban vannak, hogy csak izekre vagdaltatva vihetik őket a' pairszék elé.) Az elnök felolvastatja azon irományt, mellyben előadatik a' vádlottak vonakodása, megjelenni a' pairszék előtt. A' megjelent vádlottak még egyszer azon vannak, hogy szabad akaratjukra hagyassék védelmezőket választani. Csak Nicord, egyetlen vádlott jelent meg a' nélkül, hogy föltételt szabott volna. Az elnök megtagadta kérelmeket azon mondással, hogy Desobiées urnak van szava. Desobiées azután szólani kezd a' jelenlevő vádlottak nevében és a' pairszék nemilletőségét támadja meg, 's azt hozza ki, hogy a' pairszék nincs úgy szerkesztve, mikép a' charta kívánja, a' vétség bélyegére nézve azt ügyekezik megmutatni, hogy a' lyoni háborgás nem politikai támadás volt, hanem hogy az igen elnyomatott munkások, kénytelenségből és szükségből zendültek föl. A' főügyész védelmezé a' pairszék illetőségét, 's tagadá hogy a' pairszék által eddig mutatott viselet képes azt megfosztani a' nyilvános tisztelettől, holott a' pairszék leg-

fölségesebb testület az országban. (e' kiejtésen kaczagott a' karzat.) Desobiées ismétli okait, 's miután az elnök megkérdezte a' vádlottakat, nincs e valamely megjegyzésök, 's azok hallgattak, fölhasználta az ülést. — Miután a' pairszék három óraig tanácskozott, végre vizatért a' terembe, és a' vádlottak jelenlétében, kikhez még bizonyos Noir abbé is csatlakozott, fölolvassa az elnök a' pairszék azon végzését, mellynél fogva a' pairszék illetősége föntartatik. A' főügyész azon kívánsága iránt, hogy e' végzés azon vádlottakra is kiterjesztessék, kik meg nem jelentek, azt végzé a' pairszék, hogy mivel az illetőséget csak négy vádlott támadta meg, az félrevették. — A' pairszék legközelebb ülése majus 22re van elhalasztva. —

A' francia Académie de médecine a' párisi homoeopathiai társaság azon kérelmére, hogy szabad legyen neki homoeopathiai kórházakat állítania, megtagadó véleményt nyújtott a' miniszterhez, azzal támogatván véleményét az Akadémia, hogy eddig a' tapasztalás nem vala kedvező a' Homoeopathia iránt 's ezt annál inkább, mivel az ész is sok ellenmondásra talál benne. De ezen egyoldalú vélemény nem annyira, mint főkép az orvosi akadémia válaszában e' következő hely méltó figyelemre: „Az igazság érdekében van, ugymond, 's egyszersmind annak szolgál hasznára, hogy a' tudományos rendszerek, 's különösen az orvosiak magasb hatalom által se ne támadtassanak meg, se ne védessenek, se ne üldöztessenek, se ne ótalmazzassanak. A' józan Logika leghelyesebb törvényszék, természetes bírági a' tettdolgok, csalhatlan próbaköve pedig a' tapasztalás. Teljesen szükséges tehát azt az idő szabad munkálására hagyni. Ha jó, megmarad, ha nem, elenyészik. — A' j. d. Débats szerint Leopold szicíliai és syracuzai hg, a' király testvére, ki különféle országokban utaz, Lyonba is megérkezett, 's 14én már Paris felé is elindult. Tán még is lesz házasságából valami L. Filep egyik leányával.

SPANYOLORSZÁG.

A' spanyol hírek hitelessége mindinkább neveltséges karaktert kezd ölteni. Négy napja mióta a' francia hirlapok, madriti levelezőjük után mintegy pragmatikai kifejtéssel rendre beszélék a' spanyol ministerium részletes változását, előadák okait; fölfordák az új rendszabásokat, előszámlálák a' tanácskozások részleteit; — és ime a' journal de Paris és des Débats Madritből majus 9kérül kapott tudósításainál fogva ismét elhatározottan állítják: hogy a' ministerium legkisebb változást sem szenvedett, Martínez foilyvást elnöke a' kormánynak 's kilépéséről mindekorig szó sem vala. Később a' Moniteur ismét ezeket

közi: „Kormányunk (a' francia) majus 12ikeig terjedő híreket vett Madritből, mellyek a' főváros nyugalmát azon napokban nem kevésbé megzavaradottnak mondják. Zumalacarreguyval a' foglyok kicserélése iránt kötött egyezés fölbozontá a' kormány ellenségeit, kik az alkalmat a' ministerek megbuktatására akarák fordítani. 11iken e' tárgy fölött kemény vita támadt a' proc. kamarában, 's az elnök (gróf Almodovar) kénytelen volt a' hallgatókat, kik a' ministerium ellen 's az oppositio mellett a' karzatokon szörnyü lármát indítottak, a' kamarából kiparancsolni. Caballero indítványt tett „a' ministerek viseletét azon egyezésre nézve melly gen. Valdes 's a' pártos Zumalacarreguy közt kötött, vizsgálat alá vonni, 's az egyezési irományt a' kamarának előterjesztetni“, 's ez indítvány la Rosa urnak minden gátoló törekvése ellenére, 54 szóval 51 ellen, el is fogadtatott. Ülés végével midőn la Rosa ur a' házból kilépne, egy zajongó fegyveres csoport melly mintegy 400 főnyi lehetett, utját állá, 's a' minister csak közbe jött barátjai segédelmével nagy bajjal menekhetett ki e' megtámadók közül, kik azután ötet egész lakásaig kísérek, 's mind itt mind utközben vad lármával 's fenyegetéssel illeték. — A' nép nem avatkozott e' lármába, 's e' miatt estve a' fegyveres erő közbenjöttével, nem nehéz vala a' zajongást lecsillapítani. — Másnap, majus 12kén, Toreno ki előtte való nap Aranjuezben a' királynénál volt, erősen kikelt a' zajongók merészlete ellen, mellynek, mint mondá, kevésben mult, hogy tisztársa áldozatja nem lett; megígéré hogy törvényszék elibe viteti a' lárma indítóit 's keményen megfenyítetteti. — Ugyan ez nap a' procerek közül harminczan javaslatot irtak alá egy fölírásra a' királynéhez, mellyben ő fölsége az anarchisták hasonló merészleteik ellen kemény rendszabályok tételére kéretnék. A' procuradorok e' közben, a' minap megindított „nemzeti jószágok visszaadatását“ illető törvényt a' biztosság értelmében, 's következőleg szinte a' ministerek ellenére, tetemes szótöbbséggel elfogadták. A' biztosság egy esztendei halasztást javasol a' vizszatérítésre, 's e' föltétel némileg megegyez a' kormány szándékával melly szinte esztendőt tűzött ki a' papság reformjára. Azonban alig hihető hogy a' törvény még ezen ülés alatt királyi megerősítést nyerhessen. — Navarrából jött tudósítások szerint Valdes majus 8kén Logronno mellett (Ebrontul) egybevoná seregét, hogy rajtok szemlét tartson. Ez alkalommal két ezrednek, melly Cordova hadosztályához tartozik, némelly csapatai fölzendültek, 's kinyilatkoztatták hogy ők többé se az Ebron át, se vissza Navarrába menni nem fognak. A' zajongók fejei elfogattak.

Átaljában közös panasz a' kir. seregek ellen hogy semmi fenyték köztök, 's hadi szellem kivált az utóbbi csatavesztések óta, még kevesebb. — Majus 10ikén d. Carlos a' navarrai junta egyik tagját d. Juan Vedoanda y Mendinuetat Pamplo-nába küldé a' navarrai alkirályhoz hivatalos üzenettel, hogy a' kötött hadi egyezés követke-zésében Estella várost tüzte ki a' sebesültek és foglyok tartózkodása helyeül, minélfogva e' várost valamint az oda szállítandó foglyokat és sebesülteket sértetlen hagyatni kívánja. — A' Sentinelle des Pyrénées (bayonnei hirlap) sze-rint Zuomalacarreguy egész hadastul Vitoria fe-lé nyomult 's majus 12ikén már csak 2 mér-földnyire volt a' várostul. 2000 főnyi katonaság, melly Vitoriából Logrono felé, hihetőleg a' Valdes seregéhez csatlakozás miatt, indult ki, a' pennacerradai szoroson az érkező ellenség-be ütközött, 's kénytelen lön visszavonulni.

Ujabb tudósítások szerint Madritban a' nyu-galom ismét helyreállt. Az első minister ellen el-követett merészlet fő tettesi elfogva 's vád alatt vannak. Galiano urnak a' proc. kamarai opposi-tio fejének fíja is a' foglyok közt van. Az inter-ventio közbeszéd tárgya 's azok is kezdik pár-tolni, kik előbb legnagyobb ellenzői valának. — Az Abeja hirlap, mint la Rosának ismeretes orga-numa, egyszerre hangot változtat, 's azon kü-lönböztetéssel, hogy a' beavatkozás és közbenjárulás nem mindegy, ő is hatalmasan pártolja az idegen segedelmű közbenjárulást, millyent pél-dául d. Pedro alatt Spanyolország is tön Portu-gália iránt. Mintha bizony mások nem ilyen köz-benjárulást értettek volna?

PORTUGÁLIA.

A' portugáli követkamara egyik utóbbi ülésé-ben kérdés támasztaték: vajjon idején van é, hogy Saldanha marsal Parisba küldetik (követül), mi-dön, mint Castro ur megjegyzé, a' szomszéd sta-tus olly bajos helyzetben van a' háboru miatt, mellyet ota' trónkövetlő a' törvényszeres országlás ellen folytat? A' financzminister így válaszolt: „A' kormány épen úgy nem fogja szem elől vesz-teni azon szomszéd nemzet körülményeit, vala-mint tekintetbe veszi az ország belső állapotját, mielőtt a' marsalt utnak eresztené.“ Minthogy e' politikai társalkodásféle vitázat hosszásra terjedt, Manoel Passos követet e' tárgy következő hit-vallásra indítá, melly különösen nevezetes azért is, hogy kamarai szószékbül eredt: „Szabad gon-dolkozásom, ugymond, kényszerit kimondanom a' kamarának, hogy én theoria szerint republicanus vagyok. A' republicát logikai országlásnak ne-vezhetni a' szó legfensőbb értelmében. A' repu-blica legjelesebb gondolatja az emberi észnek, 's ha a' felvilágosodás tovább terjed 's az erköl-

csök inkább nemesülve lesznek, respublica lesz Europa kormánya, valamint egykoron az egész emberi nemé. Azonban a' respublica talán még századokra van távol tőlünk, 's ne ijessze a' kor-mányt, mert addig a constitutionalis országlás félcivilizált népekre elkerülhetlen föltétel. Én e' meggyőződésemenél fogva elhatározott vagyok a' vegyes országlás-formát támogatni. Azért a' kormány ne tartson tőle, hegy valaki a' monar-chiát változtatni próbálná. Én senkivel nem es-küszöm össze respublicára, 's bizonyossá tehetem a' kamarát, hogy Portugáliában respublicai párt nincs.“ Öst Beob.

NÉMETORSZÁG.

Karlsruheból maj. 18ról írják, hogy a' képviselőház ülése az napon jeles volt. — Rotteck követ megfajté indítványát: „a' megfenye-gettet alkotmány kiegészítésére és biztosítására.“ A' badeni második kamara (követház) 1831ben december 2án ellenmondást határozott a' szövetségi hatalom túllépései ellen, szinte úgy 1833ban a' sajtó további megszorításai és sajtótörvényeink megcsontítása ellen. Azonban a' szoros határozá-sok a' sajtó ellen még sem szűntek meg. A' szó-nok példákat hoz fel, 's kifejti azon gyámokoka-t, mellyek a' sajtó e' megszorítását eszközlék. Megérinté azután azon alkotmányi pontokat, mellyeket szerinte vagy kiegészíteni, vagy biz-tosítani kell, 's azon kérdésre megyen át: Mi tör-ténjék hát, 's mi eszközök által? E kérdés meg-fejtése után előadá indítványát, melly lényegesen oda mene ki, hogy ne késsék a' kormány azon törvényjavaslatokat előterjeszteni, mellyek az al-kothmány már megígért kiegészítésére és bizto-sítására szükségesek.

Azután pedig, hogy ne késsék a' kormány minden módot elkövetni, netalán az alkotmány külről valamely veszélybe jöjön, 's általjában, hogy ügyeljen a' kormány a' badeni status független-ségét és önállását föntartani 's biztosítani. Ed-dig az indítvány. A' kormánybiztosak föntarták maguknak azon jogot, hogy ezen indítványra bő-vebb előadásban felelhessenek meg. Az ülés már vége felé közelgett, midön a' pénzügy-minister belépett, 's jelenté a' kamarának, azt hallatla-nul meglepve, hogy Baden a' porosz vám-egye-sülethez csatlakozott. Az egyezésben föntarta-ték az orzzágyülés helyben hagyása. — Az ülés e' jelentés után tüstént széllyeloszlott. — Ké-sőbbi karlsruhei levél majus 19ről jelenti, hogy a' Fövetház Rotteck indítványa meghányását az ügynevezett tisztségekben, vagy kerületi ülésekben Winter minister minden ellenmondása ellenére is elfogadta 's kinyomatni rendelé. A' jegyzőköny-vekbe leendő kinyomásról szó sem volt, mert az magában is értetik. Azonban majus 19én az

ülést az elnök azon jelentéssel kezdé, mikép Grosz könyváros, ki az országgyűlési jegyzőkönyvet nyomatja, azt adja hirül, hogy a' politzia-igazgatás Rotteck indítványa kinyomatását teljességgel megtiltotta, a' belministerium következő rendelkezése következtében: „Szorosan meghányatván Rotteck követ indítványa a' képviselőház 19ik ülésében az alkotmány kiegészítésére és biztosítására, annak kinyomatása a' kormány, az ország, és a' képviselőház érdekében az indítvány elfogadásával együtt mind a' kamara jegyzőkönyveiben, mind minden más célra nézve megtagadtatik 's megtiltatik. A' rendészivatal e' határozást pontos megtartás végett közölje Grosz könyvárossal. Winter.“ E' közlés nagy megindulást okozott a' rendek közt; és Itzstein követ azon indítványát, vegye e' tárgyat tüstént tanácskozási tárggyul, azonnal végzésbe hozta egyhangulag.

Müncheni levelek a' löporterony fölrepültével az ablakokban okozott károkat rendkívül nagyoknak mondják. Egyedül a' királyi lakban okozott ablakkár 25,000 fra megyen, a' városban okozott ablakkár pedig 200,000 forintra.

Badenben a' legújabb törvényjavaslat a' népiskolák elintézése iránt azt rendeli, hogy minden iskolában, mihelyt a' növendékek száma 120at meghalad, egy második tanító is alkalmaztassék, és mihelyt 240t meghalad a' növendék szám, egy harmadik. Ez így menjen tovább 's 120 növendék hozzájárultával új tanító vétessék föl. Ez alkalommal az állítaték, hogy Badenben a' népesség minden ötödresze vagy hatodrésze jár népiskolákba. Porosz országban is hatodrészt. Bajor országban egy nyolczadrész. Németalföldön egy kilenczedrészt, Irlandban egy tizenharmadrész. Franciaországban télen egy tizenhetedrész, nyáron pedig harminczhetedrész.

GÖRÖGORSZÁG.

Konstantinápolyból april 29ről azon hir érkezett Persiáról hogy Mohammed, Persia schahjának serege Sir Henry Bethun vezérleése alatt Ispahanba ment, honnan Hussein Ebu Mirsa hg nem régen kiköltözött, és Shirasba távozott. —

AMERIKA.

Braziliából nyugtalanítók kezdenek lenni a' tudósítások, 's a' riói közönség nagyon retteg. Rióbul jelentik t. i., hogy egyik tartományi gyűlés hocsátványt (Erläss) küldé a' közép-kormányhoz, melyben a' barnák zendülő mozgásai iratnak le Bahiában, egyszersmind az ország minden részeiben gerjedő aggodalmak a' barnák nyakas szelleme terjedésén, melyet a' Haytiból jövő szabad barnák doctrinái (tanjai) még inkább nevelnek. E' levél így végződik: „De más tekintetben sem vagyunk aggodás nélkül. Tegnap sok irott fölszólítás szóráték széllyel, hogy nyul-

jon a' nép fegyverhez; nyomja le a' mostani kormányt, törölje el a' császár kiskorúságát, 's engedje őt 12 tagból álló tanáccsal országlani.“ — E' bajokat félelmesen öregbíti azon körülmény, hogy mindazon fenyegető jövő daczára, mely Braziliára készül, a' majus 13ki parlamentülésben adott kimutatásnál fogvást a' rabszolga-szállítást Braziliába olly töménytelenül üzték, hogy más fél év alatt 114 ezer rabszolga vitetett be, 's csak Rio-Janeiróba magába negyedfél év alatt 150ezer főnyirabszolga, kizendüléskor kész hóhér. Uj-Orleansból a' hirlapok hosszú tudósítást közlenek iszonyu földingásról, mely Közép-amerikában három nagy várost 's több falut annyira feldúlt, hogy azokból csak romok maradtak még fen. Öt vulkán-kitörés volt, pedig mindegyik olly borzasztó dühvel, minőre a' lakosok még nem emlékeznek. E' tűzhányások iszonyu földrengések követték, melyek St. Miguel és St. Salvador városokat nagy részben összeomlaszták. A' levegőt a' hamu és füst annyira elborította 's elhomályosította, hogy a' lakosok nyolcz napig napközben is szövétnekekkel voltak kénytelenek az utcákon járni. A' fellobbanásokat kö- és hamuzápor kísérte. A' láva (tűzfolyam) néhol tizenöt német mérföldnyire is elfolyt, 's természetesen mindent elpusztított, mi útjába akadt. Alaucho lakosai azt hitték, az utolsó ítélet közelit, 's 300 házasság kötött olly személyek közt, kik előbb törvénytelenül éltek együtt. A' földingást tetemesül érzék Truxilloban is, a' tűzokádó-hegyek bömböletei pedig még Balizetől éjszakra is hallhatók valának. Truxillótól mintegy tíz mérföldnyire egy új vulkán támadt.

ELEGYHIREK.

A' majlandi ujság 's utána más olasz hirlapok egytudósítást közlöttek mult napokban, melyben jelenteték: hogy il Leone ausztriai kalmár brigantin-en (kapitánya il Pilato), mely Alexandriában járt, a' dögmirigy kiütött 's a' legénység mind elhalt.“ E' hirt a' Gazetta di Venezia megczáfolólag, majus 9kérül írja, hogy il Leone brigantine, mely csakugyan Alexandriában járt, april 26kán szerencsésen megérkezett a' velenzei kikötőbe, 's csupa költött hir, hogy útjában pestisben szenvedett volna, mert a' hajó egész legénysége megvan 's mindnyájan, mint voltak, a' legjobb egészségűek. — Leuchtenberg Miksa hgnek d. Maria királynéval összekelése tárgyában már közleményeket küldött a' portugáli kabinet Münchenbe. A' hg. hajlandónak látszik az ajánlást elfogadni. Rendkívül fiatal kora teszen ugyan némi nehézséget (született 1817 oct. 2ikán), de a' királyné új házassága minden esetre sürgetőbb e' nehézségnél. Nemours francia kir. hget is sokan rebesgetik, mint d. Maria leendő völegényét.